

МІНІСТР, ІМІНЬ НАК ЛІТЕРАТУРЪ.

№ 6.

ЖОЇ, 8. ФЕВРБАРІЙ.

1851.

ІСТОРІЯ ЧІВІЛІСАДІЇ ЕВРОПЕНЕ.
(Брмаре).

Noї стареа соціетъдїй житре варварі авем тревінцъ de a o копоште. Пріп 3ртаре є фортре діфічіл астъзі de a ne да сокотеала decupe джпса. Пріпеніт жесь Фъръ твлтъ греатате а жуделледе сістема твлціпаль романъ ші еклесіа крештіпъ; жілвіпда лор са перпетват пъпъ жп зілеле постре: реафльт 3ртеле житре твлціме de інстітъдїй, de фантеле актвalem; авем mii de тіжлоче спре але рекноште ші але еспліка. — Костямел, стареа сочіалъ а-варварілом аж періт къ тотвл, ші съптем овлігаді спре але disina с'ај дппъ челе ші антічі топтименте історіче, с'ај пріптр'о сфордъ de імацінадіе.

Есте зп сіміштьот, о фаптъ че тревзе ші жпнаіте de тóте але копоште фортре віне спре аші жілвіпша чіпева жп аdevър, че лвкв ера зп варварі: ачеаста есте пльчереа indenendinдеі indibidзale, пльчереа de ась жкva, къ търіа ші къ лівертатеа са, жп тіжлоквіл віскврілом лвтій ші але віедій; вісквріле актівітъдї Фъръ лвкв (травалів); гєстъл зпсі dectіnate авънтароасе, plіne de ne преведере, de неегалітате, de перікол. Астъзі жп ачеаста сочіетате агът de реглазъ жп каре не афльт, есте діфічіл аші жлкіпві чіпева ачест сімішмент къ тóть пітереа чеші авеа ел а-спра варварілом din ал патрблеа ші ал чілчілеа секол. Нѣтаі о сінгвръ скріере, дппъ пъререа теа, есте жп каре се афль ачест карактер ал варваріей житръ тóть енерциа са: Історія конкістей Енглетеі de кътъ Normandi de D. Thierry singvръ карте, жп каре матівеле, жлкіпвріле імпвлзіле че жлпіпг пе бтені спре лвкраде житро старе сочіалъ вечіпъ къ варваріа, съпт сіміште ші преподбсе къ о верітате жп аdevър отерікъ. Ніквірій aіrea, нѣ ce bede аша de віне че есте зп

варвар, ші віаца зпві варвар? Оаре че се ші афла асемепеа, де ші житрзп град къ твлт ші жос дппъ пъререа теа, житр'п кіп ші пвдіп сімішле, ші пвдіп аdevърат, жп романцівріле Domпвлтї Коопер а-спра сълватічілор Амерічей. Се афль жп віаца сълватічілор Амерічей, жп реладіїле ші сімішментеле, че аж жп тіжлоквіл пъдзрілор, зп че каре пе рекеатъ пъпъла бре каре пвпт, костямел, ачесте антічілор چертапі. — Фъръ жідоіамъ къ ачестеа таблозрі, съпт чева ідеалісате, чева поетиче, ші партеа чеа 3ржть а костямелор ші а віедій варварілом пз есте жілвідошать жп тóть крідітата са. Ез пз ворвеек пвтай деспірелеле че търъск дппъ sine ачестеа костямелрі жп стареа сочіалъ, чи de стареа din лъвптрз жндівідзаль жпсіші а варварілом. Съ афль жп ачеаса треввінцъ пaccionатъ de ne атърпареа персональ, зп че ші гросолан, ші матеріал че пз ар кріде чіпева дппъ скріереа Dлвї Thiery; ера зп град de вртатітате, de віедіе, de анатіе каре пз e претвтіндеі къ сквіпьтате преподбсе жп парадіїле сале. Къ тóте ачестеа кънд прівеште чіпева жп фіндбл лвкв рілор къ тоатъ ачасть аместекътвръ de вртатітате, de матеріалітв, de егоістъ топтъ, гєстъл de ne атърпаре indibidзаль есте зп сімішмент повіл торал че іші траце пітереа din патвра торалъ а о-твлзі; есте пльчереа de a съ сіміші отві, сімішментві персоналітъдї, спонтанітъдї змане жп лівера са десволтаре.

Domпілор! пріп варварій چертапі ачест сімішмент саі житрздс жп чівілісадіа европеанъ; ел ера пе квпосквт лвтій романе, пе квпосквт еклезіеі крештіпе, пе квпосквт ші твтврор чівілізацийlor антічіе. Кънд афладі жп чівілісадіile антічіе, лівертатеа, афладі лівертатеа політікъ, лівертатеа четъдеапвлзі; віеді ведеа къ отвіл пз саі преокгнат de лівертатеа са персональ, чи de лівертатеа са ка зп четъдеап; жп ведеді къ ел есте

аверea впей асочіації, е дикінат впей ассоціації ші есте гата ась сакріфіка впей асочіації. Асеме-
на ера ші дп еклесіа крештінъ: domnă вп сім-
дъштент de таре ліпіре тораль ла корпораціа кре-
штінъ, de дикінапе ла лециле еї, о віе требвінъ
de аї житінді імперіз; саў тай віне сімдъштентыл
релігіос адчечеа о реакціе а отвлій асвіпра сінеш-
лій, асвіпра сінешлій съх, о лікірапе din лъвітів
спре аші дикінапе лівертатеа ші ась сінешлій ла чеек
че дп воіа крідинца. Жись сімдъштентыл не атъ-
п'ярій персонале, гаствл лівертіцій десф'єрънді-
сь дзігъ житінапларе, фърь ал скоп декът ась
жіндестяла, ачест сімдъштент, о репетъ, ера не въ-
носкіт сочіетъцій романе, сочіетъцій крештінъ.
Барварій 'л адв ші 'лай denys дп леагъпія чі-
вілізаціе модерне. Ел 'ші а жжакат вп рол аша
de таре, ші а продвс піште результате аша de фр-
тосе, дп кът е къ пептінъ de анг'л да ла лг-
тінъ ка пе впвл din елементеле еї фундаментале.

Май есте, Длор, о а доілеа фаптъ, вп ал доі-
леа елемент de чівілізаціа чел авет асеменеа пъ-
таў дела барварі: Патропаціял тілітарій, легътвра
че съ ставілеа житре indibide, житре оставші, ші
каре фърь а dictrіце лівертатеа фіекървіа, фърь
жісвій а dictrіце ла жичепт, пъпъ ла бре че
піпт, егалітатеа че ера бре кът житре еї, жите-
мія жись о сінодінаціе епархікъ, ші жичепа
ачеа організаціе аристократікъ че девені тай тър-
зіз феодалітате. Семнъл фундаментале ал ачест
релациј ера ліпіреа а отвлій кътре от, феделіта-
теа indibidзлі кътре indibid, фърь печесітате de
din афарі, фърь овлігаціе інтенеіате пе пріпчіпе-
ле цеперале але сочіетъцій. № веџі ведеа дп ре-
п'яблічеле аптіче піче вп от ліпіт дп tradinc ші
de впві вое ла алт от, ера тої ліпіді къ datop-
ріле ла четате. Житре барбарі din контрі, ле-
гътвра соціаль с'аў форматъ житре indibide, ла жи-
чепт пріп релациј Къпітанзлі кътре kompanion,
кънд тръяа дп чете стръвітьнд Европа; тай тър-
зіз, пріп релациј сверапзлі кътре васал. Ачест
de ал доілеа пріпчіп че аї жжакат вп таре рол дп
історіа чівілізаціе модерне, ачеста жікінапе а
отвлій кътре от пе віе дела барварі, din костъ-
теле лор а трекват житр'але постре.

Въ житрів, Domnілор, п'авет дрентате а зіче
ла жичепт къ чівілізаціа модернъ фесесе, жісвій
din леагъпія съх, атът de варіатъ, атът de тіш-
катъ, атът de конфесъ, жікът те жічеркаів авъ
дескіріе дп табловл цеперал че ві 'лат жіфъдішат?
№ есте адеевърат къ реафларът ла къдереа імпе-

різлій roman тай тóте елементеле че съ житъм-
піпъ дп десволтареа прогрессівъ а чівілізаціе
постре? Афларът житръпса треї сочіетъці къ то-
твіл діфферінте: сочіетатеа тілічіпаль, злтіма ръ-
тъшіцъ din імперівл roman, сочіетатеа крештінъ,
сочіетатеа барваръ; пої афлът ачеста сочіетъці
організате жит'ралтфелів зна de алта, житемеіате
не пріпчіп къ тотвіл діфферінте дпсіфільп біше-
пілор піште сімдъштенте къ тотвіл de алтфелів;
требвінъда пеатърпърій челей тай авсолюте лъпгъ
сіппінереа чеа тай жітреагъ; патропаціял тілі-
тар лъпгъ dominacіа еклезіастікъ: пітереа спірі-
тваль предѣindenі дп фацъ къ пітереа тімпора-
лъ; капопеле еклезіеі, лецилаціа жіцелеантъ а ро-
манілор, костътеле авіа скрісе але барварілор;
претѣindenі амтестекъл саў тай віне коесістінъ
раселор, літвелор, сітваційлор сочіале, костътмелор,
ідеілор, імпресілор челор тай діверсе. Ачі кред
къ есте о віпъ провъ а варіетъцій карактервлі
цеперал, съв каре тай жічеркат авъ жіфъдішіа
чівілізаціа постре.

Фърь жідоіалъ, Domnілор, ачеасть конфесіе,
ачеасть діверсітате, ачеасть лъптъ пе а костат
преа твлт; Къчі de ачі аї провеніт житръзіеіра
дп прогрессе Европеі, віжъліле ші сіфферінде
кърора ea леа фост дп прадъ. — Къ тóте ачес-
теа, пъ кред, къ требві се пе паръ рез. Пептръ
попоре кът ші пептръ жіндібідзлі, житінаплареа
десволтареі челей тай варіате, челей тай конплекте,
житінаплареа впві прогрес din тóте дірекціїле ші
впві прогрес тай nedіfіnіt, ачеасть житінапларе
десп'їзвеште дп сіне desсре тóте кътре пеа кос-
тат; стръвітънд пріп тръпса. Сокотіндзле тóте, а-
часть старе атъта de тврватъ, атът de лаворібсъ,
атът de ітте а предѣйт тай твлт декът сімліч-
татеа къ каре се жіфъдішезъ алте чівілізації;
цепвл утап тай твлт а къштігат декът а сіфф-
еріт. —

Стай ачі, Domnілор! Къпіштем актъ, сівтъ-
сріле сале цеперале, стареа дп каре къдереа ім-
перізлій roman а лъсат лътіа; къпіштем фелів-
рітеле елементе че се тішкъ ші се амтестекъ
спре а паште чівілізаціа еўропеанъ. Ле вом ве-
деа de аїчі жіпінте пышінд, тішкъдзссе съвт окії
поштрій. Жі лекція веџінъ, те воіж жічерка съ
въ артъ че аї девеніт еле ші че фъкът дп епоха,
че б' квоскітъ съвт паштеле de тімпії барваріе,
адікъ атът кът се прелвпеште каосзл певълірій.

Органическі администрѣції дин статвъ
австріакъ.
(Брмаре).

IV.

Аптичія компаль.

Личепем ворба dela Antistia комъпалъ.
Лисъ таи пайте de тоте требве обсерват, къ
антистия комъпалъ пъттай липр'атът се по-
сокоти ка о авторитате, липкът ў саѣ липрединчат
dіn партеа статвъл брекарѣ апътие требѣ пол-
тиче еспресе пептрв ка съ ле administreze ea лп-
пътеле ачествія, към ам зіче пе калеа delegъці-
ней. Ачесте требѣ констітвє сфера de лвкрапе de-
легатъ комъпей.

Іар ю тóте челелалте требі пївліче, каре, дєпъ дїпфѣцішареа de mai със, се дїнг de сфера de лїкрапе а дїрегътюйлор політіче ші каре нї с'ањ делегат еспресе ла administreъцівnea комісії, а-чааста аре а се adresa љндатъ ші пеміжлочіт ла къпітапателе, ла комісарателе, де черкъ. Іар ші гївернъл 'ші ањ ресерват ю леџі френтъл ка, че-рънд інтересъл цеперал, політічіле требі дїпкредінгате ла комісіпъ, не тóте сањ брекаре din еле, съ ле administreze љпсий пеміжлочіт пріп dїре-гътюйлор денгшіці de дїпсісл.

Тревіле політіче, джередінцате de къtre статъ ла комъпъ, ле adminістръ жадічеле (Bürgermeister) саъ локодіпітеле лві, сев респопса вілітатеа са, ші дерънд фъръ а авеа тревіонъ центръ ачеаста ші de хотъръреа комітетвлві комъпал; ші съп твртъбoreле :

1) Съ пъвліче лецие ші ордінъцівпіле автори-
тъцілор.

2) Съ кълеагъ ші съ дунтънзезе dapea чеа direktъ (dapea dene пътън , касе , индустрия ші веніт) , саъ чел пвдін съ dea тъпъ de ажіетор ла ачеаста.

3) Съ комплекре ла тъсврile требвітчіосе спре а комплекта армата, прекът ла конскріпціоне ші рекрътъціоне, пі а пътне, джтетеміндзсе пе чеа дин-
тъів съ формулезе лістеле de класіфікціоне ші пъптаї съ фі' фадъ, чі съ іа ші парте ла комі-
сіонеа пептв трацереа сорділор ші пептв асп-
тъціоне. —

4) **Л**атре атріввдішніе антистей комѣнде щінз
ші **Л**юквартирапе *сонацілор* ші **Форспанеле**. **Л**и
комѣнде маї тарі с'афль **адецеорі** комікарі *de* **Л**ю-
квартирапе *ші de* **Форспане**, алеши ші оръндіді
de кътре комѣнде; *унде нг* сънт *de* **ачестія**, аколо

антестія компанія **Жигріжапіт** de **Жиппърдіреа** пе-
ла квартіре а солдацілор ші de скóтереа **Форспа-**
пелор, прежтші de **Жиппърдіреа** пе ла компе-
тенція а креідарвлій пептрэ квартір ші а вапілор
пептрэ **Форспане**.

5) Кътре ачестеа антистія котвпаль есте дп-
даторатъ а прінде не фѣкторії де реле гѣсіндѣ
дп флаграпті, адекъ дп тінгтвл съвършіея крі-
тея, саѣ ші дппъ ачесеаті авънд ла тѣпъ довеї
петъгъдѣите пептръ кріть, п. е. інстриментеле ші
алтеле де ачестеа, асеменеа ші пе десертері саѣ
пе солдатій фѣгарі а ї ареста ші фѣръ дптързіе
а ї тріміте ла діректоіїле котпетенте.

6) **Л**и каскд се рідіктъ **л**и контра вер-
квіва въпсіамъ віне життєеатъ въ ар фі фъкѣт
веро кріть, антистія комвпаљ аре даторій ал де-
попчія жндатъ я тріввпаља крішіал.

8) Деспре тóте евенемéтеле din квпринсъл
компней, че ар пътеа авеа юисемпътате пептръ
стат, саъ интерес пептръ веро дiperгъториъ, към
съйт п. е. каскрайле de тóрте страординаре, нено-
рочирите челе тарі ш. ал. Antictia компналъ аре
даториъ а юиштийца юндатъ не diperгъториile de
черкъ. —

9) Къде освобождение котвите есте дълъгъръ чинат към полидия стрейнълор, създаващи якостта на якостта, а че създава създава от мен Фъръ къмътътъ, вагабондътъ ще Фъръ къмътътъ, де реле. Д'аче е а че паспортътъ дела стрейнълор, дълъгъстата червънд карте de анатома ръчната яко котвата, карте de вънънъ прътъре; ши депъртъреазъ din котвата не тоди стрейнълор карти п'яна паспорт регулат, сайд карти създава Фъръ къмътътъ. **Ма** лекарите създава път създава дигитаторътъ специално за полидия визеазъ ел тога до-квентелите за къмътърие. Къде о воръжда жадичеле дълъгъръ чинат а въръди котвата ши тога цинътъл ей de вагабондътъ, de отмена Фъръ къмътътъ, de Фъръ къмътътъ де реле; ши че ажътъри дела дигитаторътъ илде червъкъ, кънд къде тъжъчелите за карти дигитаторъ, п'яна

10) Мај жпколо аптистіа коміпање треве съ
деа карте de дрѣмѣ, ла тетврі коміпнї, чеरънд,
каре карте de дрѣмѣ в алівілъ жп лѣзптрѣ жп-
пъръдіе пе патрѣ апї. (Пептрѣ впкълъторѣ афарѣ
din жппъръді, се чере паспорт, каре 'л дѣ комі-
саріз de дистрікт, сај жп ліпса ачествіа гѣверпа-
торал.) —

11) Прівеџіазъ аптистіа коміпање ші а спра
тьсврілор de грѣзвате ші жптіндеpe, прекум ші
аспра предврілор дефіпте ші а opdineї чеї ввне
de пріп тѣргрѣ.

42) Пептрѣ чеї че дорескѣ а се късъторі ате-
стеаъ къ din прічина вѣрстѣй чергте пот нѣші
ла късъторі.

Песте tot Antiestia коміпање (дѣпъ §. 138 ал-
лец. ком.) есте даторе, ка съ есекутезе, стрѣпс
ші жп кіпнл арѣтат еї de авторітъдіе препвсе,
тоте тревіле оффіciose че i с'аѣ делегат пріп ле-
тіле коміпање сај пріп алтеле деосевіе, прекум
ші тоте порвпчіе ші opdinъцівпіе чеї віп пе на-
леда оффіciose дела diperгъторіile de черкѣ.

Жп контра opdinъцівпіор ші а хотъррілор
квпрінс жп сфера de лѣкрапе делегат ла комі-
пъ се побе реклата ла комісаріатѣ de черкѣ.

(Ва зрма).

ОН НЕКРОЛОГ.

Непорочіеа впеште пе бтенї жп симпіимінте.
Ной репродвчт дѣпъ „Const. Bl.“ din Boemіa не-
кролога Dr. Сметана. Націонеа пѣстрѣ пote съ
огліндезе жп ачеста сортеа а тай твлт de жп вар-
ват ал съѣ; къчі doap нѣ есте націоне пе пѣтъп
а къреі вѣркадї dicitinші съ фіѣ еспвші ла ать-
теа невої, ка чеї аї націоне ротъпне. Де чеї de
алт пеам персекутацї дѣпнїші п'аѣ піч тѣкар тѣп-
гьеіреа de а пѣтреа фіѣ квпосквтѣ ші апредіатѣ жерт-
фиреа лор чеа съвлімъ, віаца лор чеа de тартірѣ
— deal съї! .

Азгѣстін Сметана съ пѣскѣ жп Прага ла 1814,
Іаніз 15. Ел аѣ фост фіѣл че ла таре ал зпнї
пѣтербосе фамілї, татъл къреіа ера паракліярѣ
ла вісеріка С. Епrikѣ. Дѣпъ че ар фіѣ абсолват
цимпасів ші фіолософіа къ еminіюць, інгрѣ, жп вѣр-
стѣ de 18 апї, ка повідів жп opdinъл кългърріескѣ
аша пѣтіт ал domпілор крвчіадї. Ера жпне
пліпш de талент ші сетос de жпвъцѣтѣрѣ, дар сфи-
чиос ші фѣрѣ есперіонъ de лѣтѣ. — La 29. Ок-

томвре 1835 дѣпъсе къ соленітате вотзл, фѣгъ-
дінда, кългърріескѣ; жп an дѣпъ ачеаста ел фії-
стѣдіїле теолоџіче. Ера преа тѣнп, ка жпдатъ,
към се овічпеште, съ се фі пѣтѣт сfiпдї de преот,
треве съ аштенте жпкъ жп an жптрег. Жпкъ жп
тіппъл стѣдіїлор сале теолоџіче Сметана арѣтъ
о таре аплекаре спре штіпделе фіолософіче, ші
пе кът іаѣ стѣтѣт жп пѣтіонъ ле ші кълтівѣ; ачел
an de пазъсъ пъпъ ла сfiпдїре жп дете рѣгасѣ а'ші
жппліні аплекареа. Кіар ші дѣпъ сfiпдїре, кънд
фѣ ашезат ка въпланѣ ла вісеріка іnctіtвлѣ din
Прага жп рѣмасъ окасіоне ші тіжлобче de а се о-
кна къ стѣдіїл фіолософіе, ші пе ачест тіппъ пѣ-
съ рїгрос. Кънд се помені deodатъ дела спре-
ріоръл съѣ дѣпъ атвпчі къ о порвпкѣ, ка съ ласть
Прага ші съ теаргъ жп калітате de каплан ла
Доврішовіч, жп сат воемікѣ. Ачі петрекъ пѣтai
кътева лѣпї, къчі дѣпъ чеरерое са, ка съ пѣ фіѣ
есілат ла жп локъ впnde жп ліпсескѣ тобе тіжлобчеле
спре о кълтіваре тай жпнітѣ, фѣ стрѣтѣт тот
жп ачеа кълтітаре ла Егер. Жпсемпът ачі, къ
жпкъ пе ачест тіппъ Сметана фѣ дѣпъочіат пептрѣ
ideile сале челе преа радіоналістіче, ші а тревзіт
съ се жпдреніе пептрѣ квпріосъл преділор са-
ле. Дѣпъ тѣртеа спре ріоръл съѣ Сметана пѣ-
ръсі ші Егерѣ, довѣндінд воіъ дела спре ріоръл
чел поз а се жптірче ла тѣнпстїре жп Прага, вп-
de се дете фѣрѣ зѣтікпіре ла ізвѣтѣл съѣ стѣдії
фіолософік, сѣсцію впнѣл дѣпъ алтѣл есаменеле челе
тай рїгросе. ші ла 4 Август 1841 фѣ пѣбліче про-
тovat ла докторатѣ de фіолософіѣ дела віверсі-
татеа Праге.

Къ апѣл поз 1842 къпѣтъ локъл зпнї adiunct
de фіолософіѣ жп Прага, ші 'л окѣпъ жп кърс de
патрѣ апї, жп каре се вѣзв сіліт жп тай твлт
рѣпндрѣ а спліні пе професоръл opdinariis de фі-
олософіѣ de пе атвпчі, пе Dr. Експер, консіліаръл
ministerial de акт; към къ ел а рѣспѣпс дѣпліп
ла ачестъ кѣтаре, спре фолосъл тіперітѣ стѣдіосе
ші а штіпделор, довара чеа тай ввпѣ е, къ
дѣпъ че Dr. Експер с'а кіemat ла Biena 1845, Сме-
тана фѣ ашезат ка професор спліент de фіолософіѣ.
Аспрѣ ка амік ал штіпделор ші втап ка амік ал
жпнітѣ фѣкѣ жп ачест пост атѣт кът пѣтai пѣ-
теа съ се факъ жп атаре жппрециррѣ стрѣпс
дѣпъ атвпчі; — Стіма, че іаѣ пѣтѣратъ пъпъ ла
тормъп сале de dicіплї есте топлментѣл чел
тай жпвdedрат пептрѣ ачеа. — Сметана ера
жп om de tot ліверал; dірекціонеа, че жп кврзл
стѣдіїлор сале о лѣвъ спірітѣл съѣ, ера къ тотзл

контрапрѣль ла ачеа че о авеа Сметана кънд а път престе прагъл тъпъстїре; філісофічеле лві ідеї став diametrіche опзсе ла раса кълагъреасъ че о пърта:

Къ ел п'аѣ dat не фадъ ачеастъ контрѣдикціоне лп zilele лпainte de Martie, перчене верчине, ші дакъ вреа ка фаптеле лві съ пъ фіѣ de де tot контрапрѣль ла конвікціоне іnterпъ а лві, пъ і аѣ таї рѣмасъ алтъ каме, декът съ кавте о сферъ de лвікрапе, unde съ поѣтъ околі пе кът ера къ пътіонъ пе чеа dormatіkъ. Де ачеа пъзвінца лві а фост ка съ пъръсесаасъ автопвл вісеріческъ, ші съ се світъ пе о катедръ професоралъ. Пептръ касал, дакъ ачеаста пъ і с'ар сфті, ера хотърът а пъръсі Австрія, ші а 'ші кътата песте граніцъ алтъ патрій.

Лптр' ачеа soci anvl 1848. Сметана лві съ постъл de дочене, фг лпсь алес de Dekanъ ал фъклътції філософіче пептръ ачеаст апъ. Ера лвікрапе фіреск, ка ера лівертъдї съл втпле de сперанце, — къ пъ с'аѣ реалісат пічі впа, ачеаста фг вп момент тріств лп віада сіміторвлї върбат! Сметана ера таї твлт вп върват ал ідеілор декът ал фаптей. Д'ачеа лп зілеле челе пліне de мішкърі пътai de доз орі лп ведем пе шена пъвлікъ, одатъ къ окасіоне парастасълві че ствденциj дела впіверсітатеа Прагеї лп серваръ пептръ къзгдї ствденциj віенеї лп Martie, кънд ел цінъ о квіттаре ентсіастікъ, ші алтъ датъ, кънд фг алес de тетбръ ал комітетвлї націонал. Єпіка атвіціоне персональ а лві Сметана фг съ довѣнідеасъ о професоръ. Вара anvl 1848 трекъ, фіръ а і се лптліn dopінца. Ел лжш квіттаре капачітатеа ші суперіорітатеа, ші сокотеа а фі таї пре жос de demnіtatea впві върват ка дъпсъ, а се къчвлї твлт; ел аштента съ фіѣ кіемат. Позиціоне лві лп топъстїре debenіcъ incvportavilъ, dopіа съ ласъ вп лок каре пъ се таї потрівеа къ modъl пъndipeї лві; dea чеа ел лптвръдїшъ къ ввкърій окасіоне de a терде лп калітате de професор провісоріj, пътai къ о лефшбръ de 300 фл. m. k. neap, ла din поѣ лптетеіатъл лічев din Naistadt. Dar ввкърія ачеаста пъ іа цінът твлт, двпъ вп an се лвъ ші ачеастъ професоръ провісоріj, трекънд тот лічев лп тъпіле піарістілор. — Лптр' ачеа се лптпрдїръ таї твлт кадре de філософіj de пела dіverse впіверсітѣдї але топархіеї, фіръ ка съ се фі гъндіт чішева ла Сметана; алці аспіранці таї тінері і се преферіръ, — De че? пъ е локъл а десвіл аічі кавса. Дествл къ ел

се лпкредіонъ din че лп че таї твлт, къ дъпсъл е делътврат къ преквщетаре, ші се хотерж а се ретраце лп cine. Лптръ лп кърареа жврпаліс-тікъ, ші лвъ асвпръші pedакдіонеа жврпаліві „Bпion“ че токтай пе атвпчі лпчепъ а еші ла лвтінъ.

Аічі се deckide о поѣтъ епохъ лп віада лві Сметана; ші треввте а се лза лп deanopre консідеръдїоне, дакъ врем съ перченетъ катстрофа че къшпнъ атъта свопъ. Сметана ресіргпнд de катедра професоралъ пъвлікъ, п'аѣ авт лп тінте ка съ свѣтрагъ детот жвпіті котоара штінделор сале; втвмъ dar двпъ о копчесіоне, ка съ поѣтъ прелеце, лп калітате de дочене пріват, історія філософіеї, щєт ствдіs de преділекціоне ал съ. Tot корнвл пкофесорал ал фъклътції філософіче череа къл влас ка съ се копчёде воia; dar dela minіsterіj de іnstrvckjоне din Biena вені ре-сппс, къ Сметана таї лптъів съ 'ші аттестезе топралітатеа. Авторітъдїе впіверсітѣдї din Прага авісаръ пе Сметана deспре ре-сппсъл minіsterіал, ші червръ de ла дъпсъл тріплъ аттестат de топралітате, впві din партеа къпітъпатель de четате, алтъл de ла суперіорвл съ, алтреіла de ла консісторівл чел dintъів, каре пептръ веркаре алт аспіранте, арфі фост de ажспс, п'авеа пічі о грэзтате, къ атът а таї таре лпсь челе-лале дозе. Сметана де-фаптъ тъів тóте ре-лъцівпіле къл ordі-пвл съ, дечі ера фірте імпровизаі ка din парте ачеаста съ капете ел аттестат кът і се череа. Къ тóте ачеасте Сметана, пе каре карактервл съ чел суперіоріос пълъ пъръсі пічі одатъ, пъ вреа съ о рѣтпъ пе фадъ къл ordі-пвл, dopіа съ цінъ de ачеаста тъкар къл пътеле, пътai съ пъ фіѣ лп-п-декат лп кърареа са філософікъ. Се свпвсъ ла лпдаторіе ші черкъ а къпітъ дела суперіорвл ordі-пвл аттестатъл de топралітате червт; лпсь пътai къл къпітъ, чі пе-дас-спра і се порвпчі, ка лп опт зіле съ съ лпторкъ лп тъпъстїре.

Асфел, вені лп алтернатіва ка саѣ съ се лп-тіркъ ла о старе че се лпнотрівіа къ констїонца, саѣ съ десіаре пъвліче къ ел а лпчетат а таї фі тетбръ ал ordі-пвл кълагърескъ. Калеа de тіжлок, пе каре черкъ а рѣтпъна, пъ таї ера. Iap дрептвіа de a пттеа прелеце ка дочене вреа съл къшпнъ къ верче прецъ, ші сокотеа къ ал-фел пълъ ва пттеа къпітъ, фіръ пътai пъндіоне лптр'о категоріе къл алдї kandidatj din статвл лаі-чилор. Ка съ скапе de a'i се чере аттестатъ пі din партеа діректорійлор клерікале, треввіа съ пъ

таї філь съв авторітатеа ачелора. Дар Сметана штія къ, дніпъ інстітутівіле католіче, пімене нъ поте първсі статвъ преодеск ші а реалтра дніп чел тірепескъ; се възв дар сіліт а еші пъвзтаї din ординъ кългърескъ, чі детот ші din сінвла вісерічей католіче. Се десь, амъсват ординъцівілор ла преотвіл католік ал ачелгі черкѣ вінд локвіа, ші ї декіарь къ ва съ еась din сінвла ординъцівілор ла вісерічей католіче. Жись преотвіл дніп респвісь, къ ачі е бп кась есченціонал, ші пріп вртаре къ ел нъ поте а ї приїті декіарьцівіпеа. Сметана възънд а ї фі жпкісъ калса ачеаста, ші dopind а трече жпнітіа авторітіцілор сколастічі de individus пеатърнат, се хотърж а да пъвлічтъціе донінга са. Асфел еші дніп „Union“ din 23. Мартіе 1850 къпоскята декіарьцівіпеа.

Мълці жпнітіа лв Сметана, къ кв декіарьцівіпеа са de ешіре тотдеодатъ фъкв къпоскяте ші мотівеле ч'л а ї жпнітіа ла ачест пась ші кв ачеаста провокъ асвпрѣ пепльчерѣ задарніче. Ної пічі п'ял жпнітіа пічі п'ял апъртъм, чі овсервът пътмаї къ карактервл лві чел modeстъ ші пъдин деярінсѣ къ жпнітіа лвітіа ачеаста іаї діктат лві ачеаста. Ел дніп консеквенца са счіпшіфікъ се сокотеа датор а мотіва жпнітіа лвітіа вп пась атът de жпнітіа, фъръ съ ї вінъ дніп тіпте къ пріп ачеа ел ва жпнітіа та своп пітернікъ. Довадъ къ ел п'ял квіетат а фаче вервітіа своп кв ачеаста, есте къ, дніпъ че а ї овсерват гомотвіл къшнітіа пріп ачеа декіарьцівіпеа, жпнітіа се ретрасе дніп сінвла жпкісъ ші таї таре, се лъпъдъ de редакцівіпеа жівралвлі „Union“, ші, афаръ de амічі чеї таї intіm, нъ таї черчата не пімене. Тот аша фъкв ші кънд таї тързів фъ есквінекат, а патемісат.

Меланхоліа, че къпрінсъ не от, кънд реалітатеа дніп жпнітіа къ лвітіа ачі афаръ нъ есте аша кът їші а жпкітіо ел дніп кіліа de ствдіз, атакъ ші съпътатеа трапвіл ші алтфел форті пълпъндъ. Маї adaобгъ ші тіртеа тімпіріа а таї тълтор фраці ші съпорі ші кіар а татъєтъ, tot жпнітіа че і а ї таї търіт ръвл асфел жпкіт дніп тімпа апвлітіа трекіт дофторіа дніп хотържъ de пердѣт. Сінгра сперапдъ дніп таї ретась дніп скітвареа аервлі; кв ачеаста пріїті о kondіцівіпеа de pedagog дніп Алтона. Петречереа лві ачі фъ сквргтъ; воала дніп таї крестеа, жпкіт амічі съї череа ка съ се жпнітіа дніп сінвла лор. Не ла фінеа апвлітіа ревені ла Прага. Ел ера не жжтітате торт. — Къ ліпісті пеклътіт дніп а-

штепта ора din бртъ; ка тої офтікомпії дніп пъстръ пресенціа тінціе пъть дніп фіне. Къ піціе зіле жпнітіа de тіртеа фъ візітат de репедітіе орі пріп Em. Са архіепіскопвл кардінал ал Прагы, къ гънд de а жпнітіа пе къзгатв дніп сінвла вісерічей. Къ гласял деші фръпт декіарь торісендъл, къ ел ретъне пе лъпгъ коївікдівіпеа са ші нъ фаче пічі о ревокуцівіпе.

Ла 30 Іанварік кам пела аміазі пофті пе амічі съї, съл ласъ, ел вреа съ ле крдє діререа ла тречероа са din віадъ; ачестіа жись ретась. О орі дніп ачеаста адормі влънд ші ліністіт — пентр веї.

Асфел тръї ші се сфърші вп върват de o сбрте маї ввпъ, декът чеа че о авв пе пътът. —

Фъ жпнітіа фъръ дірепонів еклесіастикъ —, дар петрекіт de o твідітіе таре de оамені. Семп къ се сфърші вп om mai твіл де-кът дервінд! . . .

EXO ЕКЛЕСІАСТИК.

Газета Бісеріческъ. Каре дніп апвіл 1839 ші 1840 с'яї пъвлікат дніп епіскопія Бгзевлій аж реалівіт дніп Бгзевлій съв педакціа кв. п. архімандріт Dionicie. Прелъпгъ амезьтітіеле de жпнітіа Клірічілор, пічі вп modі пе есте таї пе-теріт а лвітіа ші а форма тагма еклесіастікъ че п'ял трекіт кврслі ствділор, декът о фоае періодікъ ділтітоаре а пітрі спіртвіл евлавіос ші а жпнітіа пе тіністірі реліціе, кв пріпдіїліе ші ръплівіліе дніпре каре ії а ї а кондівічі твітіа лор пре калеа тълтівірій. Дрент ачеа, пої кв ввкв-ріе салвітіт реалівіріа ачестій фої, пріп а къріа коплівіріе, клервл пострѣ поате пліні а са жпнітіа коплівіріе тълтівітоаре. Жпнітіа кв ачеа фоае есъ дніп modі periodik, дніп брошюре, картеа пре лъвдатъ: Ценівіл Христіанісмілі, а петріто-різліві Шатобріан, традвіт de пръ. архімандрітвл Dionicie. Жпнітіа звії епохе атът de тълоаце дніп скрієрі ademinitoаре, de таре фолос есте пъвлікареа звії асемене кръці, каре дніп вестімент модерні ті плькіт, репродвічі челе таї тарі фапте атічі а ле крещтінілор пріп каре с'яї жпнітіа крещідіа. Рекомендіт падієт moldo-ромъне амічі ачесте класічє пъвлікърі, фачет вогврі фервіндъ, ка жпнітіа деяріндеа съ аїві дорітвіл ресвітат пентр репаштереа жпнітіа компатріоді а спіртвіл ввкві

— 4 —

de евлавіе кътръ Dymnezeş, de крединцъ ші de ізвіре кътръ апропеле, че сънт ісворзл тътврор віртвілор сочіале, търиа ші глюріа зпзі статъ.

Din Г. de M.

ПОЕЗІА ПОПОРАЛЬ.

Поесіїле попорале а ле роштвілор din Moldavia сънт къпосквте съв зртвтвреле denstirip. 1. Къптече вътръпешт. (Баладе). 2. Doine, сај къптече de dop. 3. Къптече хайдвченшт сај de кодрз. 4. Хоре, сај къптече de жок. — Тоте ачесте ла зп лок алкътвскѣ о котръ пепрецвгіт de літератвръ національ каре вредпіченіе а фаче парте din челе таі bogate літератврі попорале але Езропеи. —

Чине сънт джесь авторій ачестор опере атът de фртвіосе ? Към се пътма поеції каре аж скос ачесте къптече атът de двлч, атът de сімдітвр, атът de стрълвчіте? Еатъ літартвреа чеші фаче фіекаре din апредвіторій поезійлор попорале ?

Ачеаста джесь есте о тайпъ а треквтвлѣ каре ва рътвпеа недескоперітъ твлтъ време джкъ, de пв кіар tot de авна. Тот че се побе зіче пъпъ актм къ лікпредере есте къ авторій некъпосквді деспре каре ворвіт, аж ешіт din сінвя попорвлт; ші ка о добадъ інтересантъ, ліпнртгшт аіче зп къптек de жале фъкът дж апій треквді de о тъпъръ дъранкъ апзме Domnіko din сатвя Кръпіченій.

B. Александри.

Къпtekъл Domnіkъ.
Сора лві Tóder а Шълъріцъ.
Фртвпъ верде de грънате !
Ат автъ зп Tóder фрате,
Ш'лакъ треквт дж чеа парте
Къ треі тенкърелен спате.*)
Dape'ар със жідовій сеамъ !

*) Ачест къптек adівереагъ зп фактъ къпосквт de тоці: къ лъквіторій ротвні de не тарцивіле цврії сънт dedadl форте твлт ла контръвандъ, ші фактъ літартвреа зп пегодъ некършат къ цдеріле лівчічинате. Маі алес локвіторій de не хотареле Бесарабіе, а Бъковіпеі ші а Трансільвание аж апівпс а фі вестіді прил лілдръзнеала ші гівъчіа лор дж тештештвгл контревандеі. Кътітіеа сърії, а раківлѣ, а тітвпвлѣ ші ч. л. прекът ші пітмервл вітелор че се трекв песте грапіделе пітмелор провіпцій есте форте лікспітвроре.

Къ овечпічій de вамъ
Девъ Tóder сај лват
Ші л'аѣ пріпс ші л'аѣ легат,
Ш'п карантіпъ л'аѣ dat;
De тілл ціпв жос рестврнат
Невъзт ші петъпкат !
Легътврі іаѣ пвс de іпѣ
Ка съл джкъ ла Хотінъ !
Tóder в'єтвл аж офтат
Ші din гвръ аж къвъпват:
„Декът м'ар бъга ла босте
„Маі вінѣ апі зъчea пе косте!...
„Domnіka, дръгца теа !
„Мялт він'ті ера ла ea !
„Кътм аштерпеа ла ръкобre
„Ші тъ гріжеа ка пе о флобr!
„Ваі ! ротвн de капвя тъѣ!
„Кът тѣ апіпсе чеасвя ръѣ,
„Ші п'аввпш тъкар зп фрате
„Ка сълк кате de дрептате;
„Съ зтвле къ кърціле
„Сълк кате дрептъпіе !
„Дъ Domnіko пе твргвл
„Де'мі ръдікъ в'єтвкъл!
„Дълк Domnіko рокіда
„Де'мі deckide temnіda !
„Дъ Domnіko патръ бої
„De тъ скапъ de певої !
„Ші він'соро съ тъ везі,
„Кът de тъ зіпв дж оvezі,
„Съ тот пъпді ші съ пв крэл!
Фртвпъ верде de грънате !
Кът м'аші джче дж чеа парте
Съм таі въд чел Tóder фрате !
Дар дж в'ять фатъ маре
Ші ла піме п'ам крезаре.

КЛОПОТВЛ.

Оп кълътор азінд
Клопотвл ръспнънд
Се опреште ;
Ші джпъ че'п тіл de фелігрі съпетві тълквешге,
Маі він'ї вінеа,
„Ал потріві кът dopea,
„Къ ва мерце 'п плін
„Ші тітп в'аве съпін.
Din ачесте джесь, паркъ ера връжіт

Nimik нз с'аў плівіт.
Ші дніпъ трэгі п'ердете зъдарнік вты
Ка чіне de п'еререй с'ар tot повъці.

Чеў тары цврзе ръсплатъ,

Шо tot ласъ пе алть датъ.

Алтын съ тілочеасктъ жді дъ пъдежі пре вяне,
Ші вітъ кет ле сплве.

Коветіле жнкъ цвръ къ din с'офлет не ізвеск,
Токташ кънд не віклепеск.

Докторій ворвеск de съпътате
Сфършітъл пострэ гръбнд.

Цвдекъторій Фъгъдвеск дрептате,
Ші апоі съпътатъл de о вънд.

Літва тэлтор се ловеште жп фъдарнікъ'п'гъттаре
Кз а клопотълі с'паре
Че тіл de'п'гулесэр аре.

Кз дрепт аш п'яте къ'шпотрівеск к'ар фіреа,
Къчі к'въптыл ле слажаште а жъроводі гъндіреа
Съртана фъгъдзиңдъ скъпаре кіп аціпсь,
Ші жнкредереа п'ї алта деком атъпір' асқиись.
Стай, де време къ съжетъл тъ кам лъ' п'айнте,
К'ар ді аш таў гъсі к'вінте.

D. P.

ОН ПЪР АЛБ.

Он пър аль! іать сеінъл къ іарна т'ажкуне;
Аша каде ші връта пе верделе че ф'це.
Аша алвеште АНДЛ, кънд есте спре с'фършіт.
Тот асфелій кътръ іарпъ, пе крівец се іешите,
Он ф'г аль de зъпадъ; че ф'лтврънд с' опреште,
Пе потвъл фъръ ф'рвзе, ел іарна жі вестеште
Ші'ндатъ дніпъ дъпсъл, тројане л'аў п'въліт,
Де време жнкъ'n mine сімдъ фокъ кет се стінде,
Віаца'тій к'арце іште, спре т'орте'п'грав тъ'п'пине.

Ч. Б.

РОМАНДЪ.

Ка жп побте, ші 'п віеацъ.
Н'ємаі трест еў рътъческ,
Жп сомн афлъ віс de г'ацъ,
Ші'н зі кіпбр' тъ тъпческ.

Амеа с'ортъл de д'ррере,
Речі фортуне т'аў с'офлат,

Ші 'п амор вр'о тългъере,
Кътънд, лакрімі ам върсат.
Ваў ізвіреа'п пекредінцъ
Стіп'е ал інімі одор,
Ші сперанда саў к'віндъ;
Аста'ї партеа т'втврор.

Dap o разъ таў рътъне
Че'мі стрълвче пе пътъп,
Ші ал еў фок п'ептъ mine
Ва лячі к'ар ші'п тортъп.

Еа, жі раза ледеі с'фінте,
Каре'п с'офлет о сімдеск;
Dомн'е адаптъ'п п'айнте
Кз аморіял іст череск!

Din Z.

О ГІРЛАНДЪ ФЕНОМЕНАЛЬ.

Літре обіектеле че аў съ фіг'рэзъ ла еспозіціеа индустріялъ din Londра, жп 1851, се ва гъсі о гірландъ de florі артіфіціале (тештешці) каре п'я ва авеа таў п'ядін de 1851 пічоре de чірк'онференцъ, ші каре ва копрінде 1851 варітъді de florі ші de ф'ркте. Астъ гірландъ тонаст'рбось ва фі комп'язісі din продвітеле т'втврор фабріканцілор de florі din капітала Англіі, ші din тóте політіле de провінціе. Еа аре съ фіе дедікатъ прінчіпелъ Алвертъ, д'чесео de Садерландъ, коптелъ de Карлілъ, комікарілор реценшті аў еспозіціеі, жп с'фършіт, т'втврор с'віскрішілор а кърора фонду'р аў контрів'йт ла реалізареа аческі проеккт. Гірланда аста ва фі п'ятітъ: гірланда тарелій цв'вілэй индустріял din 1851. Еа аре съ фіе жнк'сіс жнтр'п'н вас de стіклъ пе а к'реяа латвр' аў съ фіе інскріпції меніте а амініті солемнітатеа еспозіціеі в'ївверсале.

De жндрептат.

Жп Фоіа пр. 4 аў ремас din віна к'легъторіз-
лій ші гръвіреа тілърілі ф'ръ de a d'оа ревізіе,
зік а d'оа ревізіе, таў т'лці еорі, дінтре карій ла
фаца 28 жп лок de діріле зі д'уриле; жп ширъл 1
de треізечі; жп ал 11 — жп фоіле — жп фіна
колъмпій чітеште Портогой. Фаца 29 колона 2,
серія — чітеште ерезітаді; ширъл 22 чітеште ком-
п'єрреа. Колъмпа а. б. чітеште 8. Класъ. Жп пое-
сіа Орфелінгл: в'єле жндрептк'ї ф'ръ кале. ші
д'a крептат.

Ped.